

УДК 351.851:378

**В. Загорський,
З. Бурик**

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ОСВІТИ РЕГІОНУ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ РИНКУ ПРАЦІ

Розглянуто проблеми та перспективи стратегічного планування розвитку освіти регіону, окреслено особливості та проаналізовано динаміку фінансування освіти регіону, результативності розвитку освіти та відповідності випущених фахівців потребам ринку праці. Виокремлено основні стратегічні пріоритети функціонування та розвитку освіти.

Ключові слова: стратегічне планування, освіта, ринок праці, освітні послуги, ринок, місцевий бюджет.

На сьогодні підготовка фахівців належить до найбільш досліджених структур економічної теорії в теоретичному та практичному аспектах. Ринок освіти регіону формується під впливом факторів попиту на освіту, пропозиції освіти та ціни навчання. Проблематика розвитку освіти регіону повинна визначатись покращенням адаптації фахівців на ринку праці все частіше стає предметом дискусії науковців. Таке поживлення зумовлене постійним зростанням значення освіти у суспільстві та проблемами невідповідності обсягу підготовки фахівців окремих спеціальностей потребам ринку праці.

Проблемам та перспективам формування та розвитку освіти регіону присвячено наукові праці А. Баришева [1], Д. Бондаренка [2], А. Булатова [3], А. Гапоненко [4], А. Жарінова [5], М. Матвіїва [6], М. Телемтаєва [7] та інших. Вивченню ринку знань приділяли увагу такі дослідники: Т. Гандзій [8], В. Глухов [9] М. Згуровський [10], В. Кондрашова-Діденко [11], Є. Наумова [12] та інші. Водночас доцільно відзначити, що проблематика розвитку освіти регіону відповідно до вимог ринку праці є однією з найменш вивчених у сучасній економічній думці і потребує подальших досліджень.

Метою статті є характеристика проблем, перспектив розвитку ринку освіти регіону та окреслення стратегічних пріоритетів планування розвитку освіти регіону відповідно до вимог ринку праці.

З розвитком глобалізаційних процесів посилюється роль освітнього фактору. Нині конкурентоспроможність економіки країни визначається не обсягом природних і виробничих ресурсів, а насамперед інтелектуальним потенціалом та здатністю генерувати нові знання [13].

Ситуація у сфері планування та розвитку освіти регіону характеризується такими проблемами, як: невідповідність якості освіти сучасним вимогам (Україна замикає першу сотню країн за використанням у навчальному процесі інформаційно-комунікаційних технологій); недостатня доступність освіти (для осіб із обмеженими можливостями); неефективність механізму державного фінансування системи освіти (основні статті видатків бюджету спрямовані не на підвищення якості освіти, а на виплати зарплати й комунальні платежі (понад 70% усього фінансування); наростання диспропорцій між підготовкою фахівців і попитом на них на ринку праці (вищі навчальні заклади (далі – ВНЗ) при формуванні планів набору студентів виходять з міркувань збереження контингенту студентів і викладачів); відсутність єдиного освітнього простору.

На планування освіти Львівського регіону безпосередньо впливає фінансування освітніх та наукових установ із місцевого бюджету (табл. 1).

Динаміка загальних видатків місцевих бюджетів Львівської області за період 2002 – 2012 рр. була позитивною, а розмір загальних видатків у 2011 р. становив 9056231 тис. грн та 11260471 тис. грн у 2012 р. відповідно. Схожою була динаміка видатків місцевих бюджетів Львівської області на освіту, яка продемонструвала зростання із 3065425 тис. грн у 2002 р., 472950 тис. грн у 2003 р. до 3699550 тис. грн у 2012 р., або на 782,2%, тобто більше ніж у сім разів [14].

Таблиця 1

Динаміка фінансування освіти із місцевого бюджету Львівської області упродовж 2003 – 2012 рр. [15]

Показники	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Відносне відхилення %
Видатки місцевих бюджетів області, тис. грн	1619279	2581 550	2590 906	3712 154	5180 450	7242 696	7505 213	8646197	9056231	11260471	695,4
Видатки місцевих бюджетів області на освіту, тис. грн	472950	579629	851930	1088334	1607 121	2181 291	2434 828	2881 282	3065425	3 699 550	782,2
Частка видатків бюджетів області на освіту, %	29,2	22,4	32,8	29,3	31,0	30,1	32,4	33,3	33,8	32,8	112,3

Частка фінансування освіти з місцевого бюджету Львівської області у структурі загальних бюджетних видатків у 2002 р. склала 27,9%, а у 2012 р. – 32,8% (рис. 1).

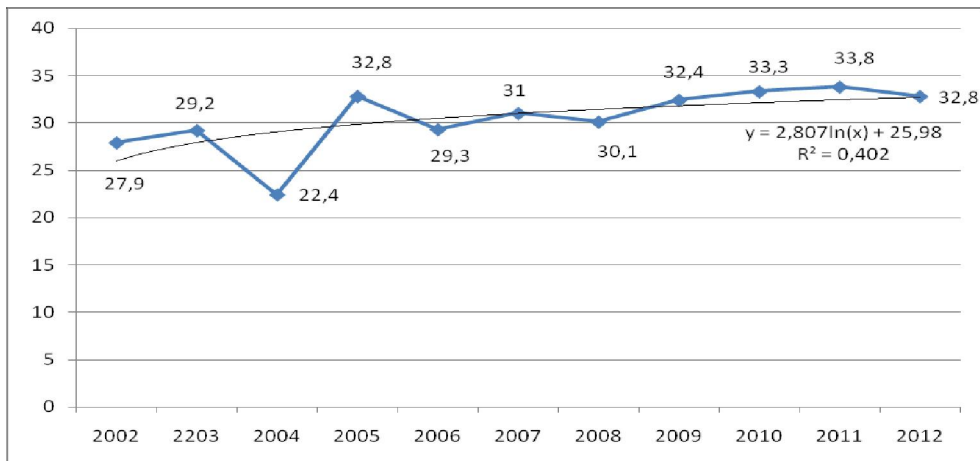

Рис. 1. Динаміка частки видатків місцевих бюджетів Львівської області на освіту, % [16]

Аналізуючи основи стратегічного планування розвитку освіти регіону, доцільно зазначити, що воно ґрунтується на Програмі економічних реформ на 2011 – 2014 рр. “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”.

Стратегічні пріоритети розвитку освіти Львівської області було визначено Стратегією розвитку Львівщини до 2015 р., яку затверджено рішенням сесії Львівської обласної ради № 193 від 13.03.2007 р., Програмою розвитку освіти Львівщини на 2009 –

2012 рр., що затверджено рішенням облради № 840 від 10.03.2009 р., проектом Програмою розвитку освіти Львівщини на 2013 – 2016 рр. № 726 від 26.04.2013 р. Згідно із Програмою економічних реформ на 2011 – 2014 рр. “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава”, визначено стратегічні пріоритети реформування системи освіти, через створення єдиного освітнього простору, удосконалення системи управління освітою; підвищення якості освіти; забезпечення доступності до якісної освіти; підвищення ефективності фінансування освіти, та для реформування системи освіти необхідно впровадження таких кроків [17]:

1. Удосконалення системи управління освітою: вироблення єдиної освітньої політики, забезпечення наступності між рівнями освіти; підвищення самостійності навчальних закладів у розпорядженні фінансовими ресурсами; оптимізація мережі навчальних закладів із урахуванням демографічних і економічних реалій та необхідності підвищення якості освіти (створення освітніх округів, оптимізація мережі шкіл; реформування системи інтернатних закладів; передання функцій управління професійно-технічних закладів освіти (далі – ПТУ) на місцевий рівень; створення укрупнених регіональних ВНЗ); перегляд застарілих типових штатних нормативів.

2. Підвищення якості й конкурентоспроможності освіти: створення нових державних стандартів початкової, базової й повної середньої освіти; розроблення національної системи оцінювання якості освіти; створення незалежних кваліфікаційних центрів, зокрема для підтвердження кваліфікації в європейській системі стандартів; стимулювання створення незалежних національних рейтингів ПТУ, ВНЗ; широке запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у навчальних закладах; узгодження кваліфікаційних характеристик, стандартів і навчальних програм із освітньо-кваліфікаційними вимогами робочих місць; мотивація роботодавців до участі в підготовці навчальних програм, узгодження з ними освітніх і професійних стандартів; переорієнтація навчальних планів на збільшення частини практичного компонента; масштабне запровадження програм стажування на виробництві; розподіл у ВНЗ навчальних програм академічного й практичного профілю, розвиток професійно-орієнтованої вищої освіти.

3. Забезпечення доступності освіти: розробка й запровадження нових підходів до вирішення завдань інтеграції у суспільство дітей з особливостями психофізичного розвитку; запровадження Національної рамки кваліфікацій; стимулювання розвитку системи “освіта протягом життя”.

4. Підвищення ефективності фінансування освіти: розробка й перехід до єдиного стандарту вартості навчання одного студента; перехід у фінансуванні навчальних закладів від принципу утримання закладів до принципу формування їх бюджетів, виходячи з кількості студентів та стандарту вартості навчання одного учня/студента; розширення можливостей навчальних закладів залучати додаткові кошти за рахунок легалізації інституту “ендаументу” – благодійних цільових некомерційних фондів; використання грантової підтримки дослідних проектів та освітніх інновацій; розширення списку платних послуг, що надаються навчальними закладами; розширення прав закладів освіти самостійно розпоряджатися матеріальними, фінансовими й кадровими ресурсами; зміна підходів до формування державного замовлення на підготовку фахівців на основі впровадження прогнозу потреб економіки (регіону).

Відповідно до положень Стратегії розвитку Львівської області до 2015 р., визначаються операційні цілі розвитку освіти регіону, які розглянемо нижче [18].

Операційна ціль 3.1. Розвиток системи освіти відповідно до вимог економіки знань, що визначена завданнями: розбудови мережі ВНЗ, запровадження “Освіти впродовж життя”, забезпечення якісних і привабливих умов навчання; оптимізація мережі закладів професійно-технічної освіти; запровадження програм перепідготовки безробітних у співпраці з центрами зайнятості; розвиток стипендіальних програм для молоді; сприяння міждержавним обмінам в освіті; сприяння розвитку регіональної системи удосконалення особистості.

Операційна ціль 3.2. Посилення наукового потенціалу, що визначено завданнями: формування системи пріоритетних напрямків наукових досліджень; розробка системи заходів для забезпечення доступу науковців до джерел інформації; запровадження системи проведення консультацій із провідними фахівцями та науковими колективами з актуальних проблем розвитку міста та регіону; активізація роботи над створенням галузевих навчально-наукових ком-плексів для проведення спільних досліджень вищих навчальних закладів.

Операційна ціль 3.3. Зміцнення взаємозв'язків між підприємництвом і науково-дослідною сферою, що визначено завданнями: створення системи моніторингу потреб місцевих підприємств у сфері технологічної підтримки; розробка системи заходів стимулювання приватних підприємств до впровадження у виробництво розробок науковців регіону; створення при провідних університетах та установах НАН України мережі центрів трансфери технологій підприємствам регіону; проведення організаційної роботи зі створення промислових технопарків.

Програма розвитку освіти 2013 – 2016 рр. спрямована на [19]: забезпечення особистісного розвитку суб'єктів навчально-виховного процесу, модернізацію змісту, методів, форм навчання і виховання, системи контролю і оцінювання, прийняття управлінських рішень. Програмою активно пропагуються нові підходи, обумовлені формуванням ефективної регіональної політики в Україні, розширенням повноважень територіальних громад. Відповідно, механізми реалізації та порядок фінансування програми базуються на тісній кооперації з державними, обласними та районними програмами. У роботі над програмою максимально використовують механізми залучення позабюджетних коштів, зокрема коштів громади.

При цьому, незважаючи на складну систему планових документів розвитку освіти, цілей та завдань її розвитку, результативність виконання планових завдань залишається на доволі низькому рівні. Основні показники результативності розвитку освіти Львівської області упродовж 2003 – 2012 рр. наведено у табл. 2.

У 2012 р. динаміка осіб, що навчається у ВНЗ регіону зменшилась, що пов'язано із негативною демографічною ситуацією в регіоні та міграційними процесами. При цьому охоплення населення вищою освітою зростає. Враховуючи зменшення кількості студентів закладів освіти, зменшується і кількість безробітних випускників цих закладів, проте незначно, зате частка безробітних випускників вищих навчальних закладів загалом до усього безробітного населення непинно зростає, що пов'язано із небажанням роботодавців приймати випускників, які не мають належного досвіду роботи та перекосами у структурі підготовки фахівців. Зменшується і кількість іноземних громадян, що отримують освіту у закладах області, що свідчить про значне зменшення можливості експортоорієнтованості цієї галузі та зменшення її конкурентоспроможності на міжнародному ринку (кількість іноземців, що отримують освіту у вищих навчальних закладах Львівщини, зменшилась з 1866 тис. осіб до 1423 тис. осіб, а частка, відповідно, із 5,8% до 5,4%).

Таблиця 2

Основні показники результативності розвитку освіти
Львівської області упродовж 2003 – 2012 рр. [20]

Показники	Роки									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Видатки місцевих бюджетів на освіту, тис. грн	472950	579629	851930	1088334	1607121	2181291	2434828,2	2881282,6	3065425,3	3699550
Сумарний обсяг освіти, тис. ос.	57,8	58,1	58,6	58,4	59,3	54,7	49,3	53,1	46,9	44,0
Обсяг освіти підвищеного рівня (прийнято студентів у ВНЗ III-IV рівня акредитації), тис. ос.	26,7	25,3	27,0	29,8	29,9	27,9	25,8	26,3	23,1	22,6
Охоплення населення освітою, %	82,3	83,5	84,7	85,2	86,9	88,2	89,2	88,7	89,1	89,2
Кількість безробітних випускників вищих навчальних закладів, ос.	3242	2959	3058	2477	1848	1334	1918	2066	3023	3011
Частка безробітних випускників навчальних закладів, % до усіх безробітних	5,4	5,0	5,1	4,8	4,4	4,1	4,5	8,0	11,2	11,6
Кількість іноземців, що отримують освіту у ВНЗ Львівщини, тис. ос.	1814	1752	1694	1638	1598	1578	1516	1490	1423	-
Частка іноземців, що отримують освіту у ВНЗ Львівщини, % до усіх осіб що навчаються	1,18	1,16	1,14	1,1	1,00	0,94	0,93	0,94	0,93	-
Частка безробітних-випускників установ освіти у випуску, %	5,8	6,5	6,3	5,0	3,1	2,3	3,6	3,8	5,4	-
Частка випущених студентів закладів ВНЗ III – IV рівнів акредитації, %	105,2	67,2	73,3	74,8	104,0	117,9	112,8	118,6	146,7	140,7

У сучасних умовах розвитку забезпечення тісної взаємодії ринку праці та ринку освітніх послуг є важливим напрямом змін і тенденцій освітнього простору, розширення доступу до навчання у вищій освіті і вибору професії, формування людського капіталу як основи ефективного економічного і соціального розвитку регіону [21], про що йдеться у багатьох планових документах, проте результати збалансованості підготовки фахівців вимогам ринку праці свідчать про значні коливання у підготовці фахівців різних напрямів відносно потреб розвитку економіки регіону.

Динаміка перерозподілу випускників та потреби економіки Львівського регіону у робочій силі у 2011 р. демонструє значне перевищення за потребами економіки за такими напрямками підготовки – сільське господарство (1,61%), освіта (1,8%), медицина (2,2%), право (3,53%), інші галузі (4,8%), економічні науки (11,3%) (табл. 3).

Із табл. 3 видно, що найбільша кількість випускників та працюючих спостерігається в галузі інженерії. Також ця галузь визначається найбільшою потребою у працівниках.

Протилежною є ситуація у сфері транспорту. У цій сфері кількість випускників становили всього 940 осіб. Зате найменша потреба підприємств спостерігається у сільському господарстві (22 особи) (рис. 2).

Таблиця 3

Перерозподіл випускників та потреби економіки Львівського регіону у робочій силі у 2011 р. [22]

Галузі	Кількість випускників, ос.	Кількість працюючих, тис. ос.	Потреба підприємств у працівниках, ос.	Співвідношення кількості випускників до потреби, % (частка тих що потребують)
2011 р.				
Освіта	3042	101268	55	1,8
Економічні науки	4031	87300	457	11,3
Право	3051	34313	108	3,53
Інженерія	7622	125933	1079	14,1
Транспорт	940	53789	384	40,8
Медицина	2549	76646	58	2,2
Архітектура	278	25490	87	31,2
Сільське господарство	1359	12058	22	1,61
Інші	1467	-	71	4,8

Загалом же, потреба працівників підприємств у робочій силі настільки низька, що обсяг випускників понад цією потребою є нормою розвитку економіки Львівського регіону. Станом на 1 січня 2012 р. на 1 вакансію в середньому у Львівській області претендувало 12 осіб, що шукали роботу.

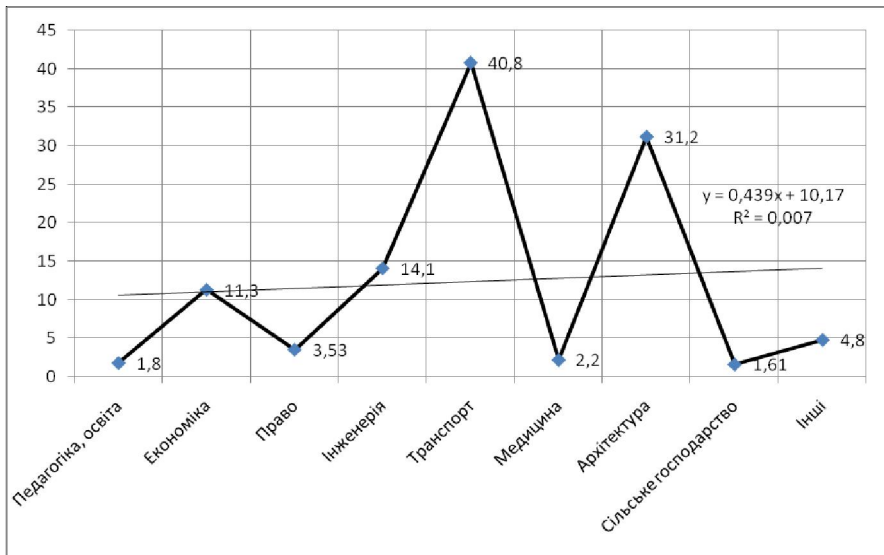

Рис. 2. Затребуваність економіки Львівського регіону у робочій силі у 2011 р., % [23]

Відповідно, найбільша затребуваність економіки Львівського регіону у фахівцях спостерігається в транспортній сфері (40,8%) та архітектурі (31,2%), а найменша – у сфері педагогіки (1,8%) та сільському господарстві (1,61%).

Аналізуючи потребу у фахівцях в галузях народного господарства регіону, доцільно зазначити, що у більшості галузей потреба у фахівцях зменшилась, як винятки – галузі торгівлі, діяльності готелів і ресторанів та галузь діяльності транспорту і зв'язку, проте значну питому вагу у потребі фахівців утримують галузі добувної та переробної промисловості, торгівлі, транспорту та зв'язку.

Динаміка працевлаштованих осіб Львівської області демонструє зростання кількості працевлаштованих фахівців сфери діяльності готелів та ресторанів, діяльності транспорту та зв'язку, торгівлі, переробної та добувної промисловості (рис. 3).

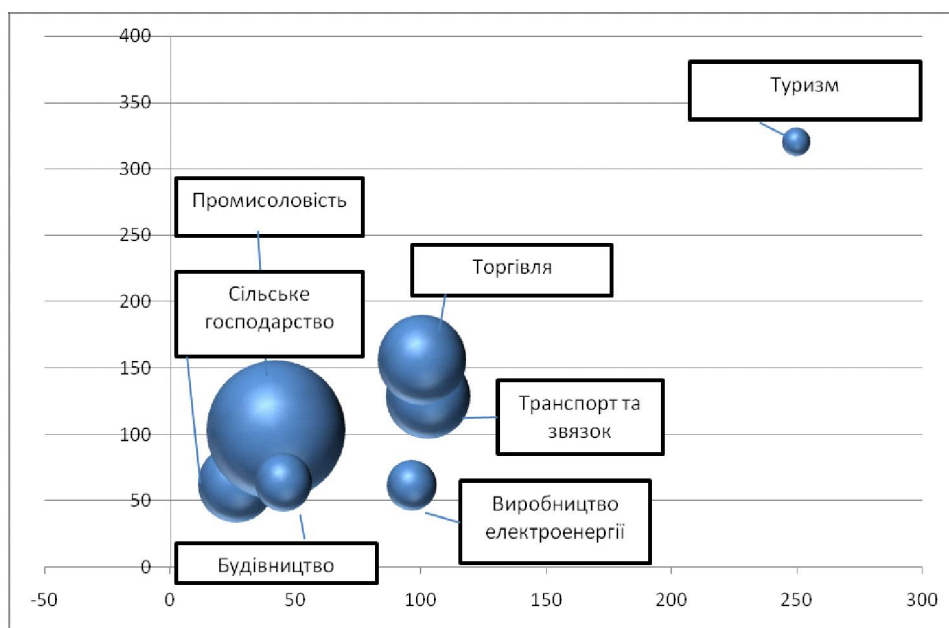

Рис. 3. Розвиток працевлаштування та вільних робочих місць у галузях Львівської області у 2012 р. [24]

Примітки: по осі абсцис (X) відображено динаміку потреби підприємств у працівниках 2012 – 2002 рр., %; по осі ординат (Y) – динаміку працевлаштування громадян 2012 – 2002 рр., %; величина кола галузі – частку валової доданої вартості галузі у валовій доданій вартості регіону, %.

Узагальнюючи ситуацію із динамікою працевлаштування та розвитком галузей в економіці Львівської області, найбільш динамічно зростає потреба у фахівцях у сфері туризму, готелів та ресторанів, проте частка у валовій доданій вартості регіону у цієї галузі – невисока, позитивну динаміку потреби залучення фахівців демонструють галузі торгівлі, транспорту та зв'язку. Незважаючи на значний розвиток галузі промисловості та значної кількості працевлаштованих у цій сфері, потреба підприємств у працівниках у галузі промисловості скорочується.

Стабільна діяльність ринку освіти насамперед залежить від конкурентної сфери. Ефективність функціонування освітньої сфери визначається такими групами чинників: демографічною ситуацією, тобто кількістю випускників шкіл, що у перспективі – зменшується; системою фінансування витрат на освіту (співвідношення державних і приватних витрат); інвестиційною політикою уряду в освітній сфері; державною політикою зайнятості; ціновою політикою в освітній сфері; політико-правовими чинниками; національними особливостями системи освіти [25].

Отже, можна констатувати, що чим менш стійкими є зв'язки між ринками та менше беруться до уваги умови їх спільного функціонування, тим більшою і критичнішою є невідповідність попиту та пропозиції трудових ресурсів, що відбуваються на ринку праці, та слабшою можливістю інноваційного розвитку економіки. У період ринкових трансформацій різні об'єктивні і суб'єктивні умови визначають виникнення диспропорцій між попитом і пропозицією на ринку праці регіону, а саме [26]:

1) галузеві диспропорції (складаються під впливом різних темпів розвитку галузей економіки, промисловості, сфери послуг);

2) територіальні диспропорції (виникають під впливом нерівномірного розміщення та розподілу сировинних і виробничих ресурсів, територіальних відмінностей у розвитку економічного і трудового потенціалу);

3) соціально-демографічні диспропорції (формуються під впливом різної конкурентоспроможності окремих груп населення на ринку праці);

4) професійно-кваліфікаційні диспропорції (є наслідком інтегрального впливу галузевих, територіальних та соціально-демографічних диспропорцій між попитом і пропозицією робочої сили на ринку праці і обумовлені недостатнім впливом держави на процеси відтворення і використання робочої сили).

Відповідно, пріоритетами розвитку ринку освіти регіону повинні стати наступні: перетворення знання на важливіший фактор виробництва поруч із природними ресурсами, працею і капіталом; зростання значення людського капіталу та інвестицій в освіту і підготовку кадрів; важливість науки для забезпечення конкурентоспроможності та економічного зростання; розширення науково-дослідної та патентної діяльності, що буде запорукою постійної та інтенсивної інноваційної активності.

На сьогодні проблемами розвитку освіти, що перешкоджають ефективному плануванню її розвитку, є: низький рівень фінансування вищої освіти (зокрема, на науково-дослідні, проектно-конструкторські роботи); недосконале державне управління освітою, зокрема і на місцевому рівні, що спричиняє нестачу коштів на покращення розвитку освітньої галузі; недостатня прозорість використання фінансованих коштів в системі освіти. Перспективними напрямками розвитку освіти є: реорганізація структури закладів освіти таким чином, щоб вона збігалася з потребами регіональної економіки; збільшення фінансування освіти, зокрема і за рахунок позабюджетних джерел; прискорення розвитку ринку знань за допомогою збільшення фінансування та виконання програм розвитку; узгодження освітньої політики з особливостями розвитку ринку праці окремого регіону.

Відповідно, основними стратегічними пріоритетами функціонування та розвитку освіти повинні стати такі: партнерства (налагодження партнерської співпраці із роботодавцями, іншими вищими навчальними закладами, міжнародними організаціями, науково-дослідними інститутами, профспілками студентства тощо); інноваційності формування знань (впровадження інновацій у навчальний процес,

розвиток дистанційної освіти тощо); розробки та впровадження науково-дослідних проектів закладів освіти; узгодження; розробка та практичне впровадження у виробничий процес науково-дослідних проектів закладів освіти; узгодження кваліфікаційних характеристик, стандартів і навчальних програм із освітньо-кваліфікаційними вимогами робочих місць; запровадження практичного навчання майбутніх фахівців на підприємствах (постійні стажування та практики майбутніх фахівців у реальних виробничих умовах); забезпечення спільного фінансування навчальних закладів зі сторони недержавних інституцій (громадських об'єднань, асоціацій, окремих бізнесових структур тощо) (рис. 4).

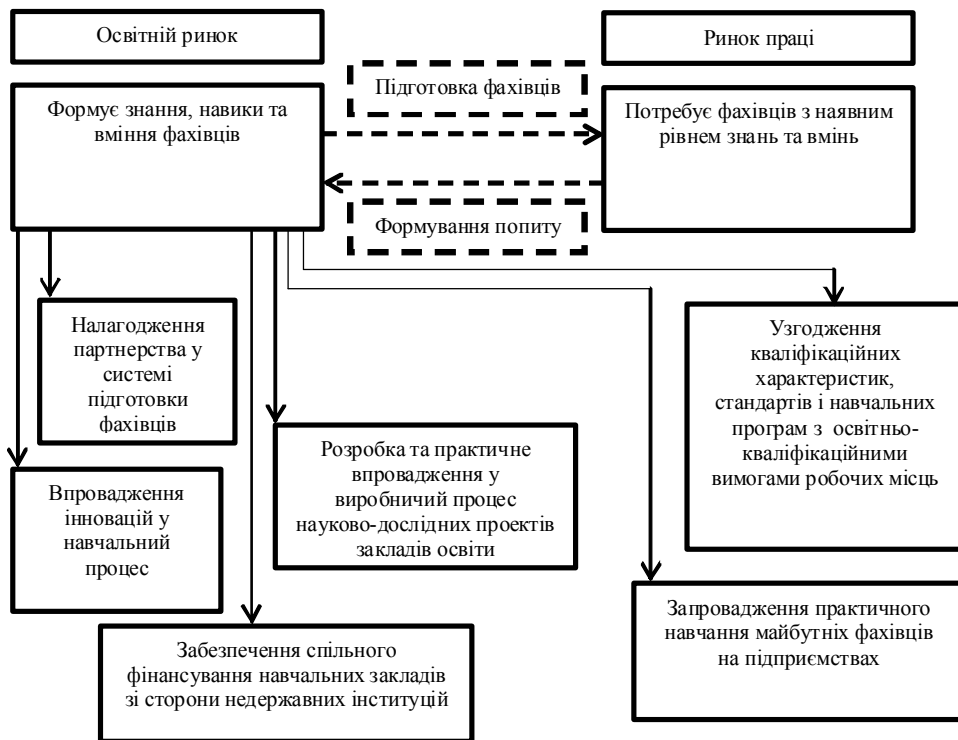

Рис 4. Стратегічні пріоритети розвитку ринку освіти регіону відповідно до вимог ринку праці (власна розробка авторів)

Отже, стратегічними пріоритетами розвитку ринку освіти, відповідно до вимог ринку праці, повинні стати такі: перерозподіл підготовки фахівців регіону відповідно до потреб розвитку галузей регіону, зокрема для Львівщини – це підготовка фахівців у сфері туризму, готелів та ресторанів, транспорту та зв'язку, промисловості; налагодження партнерських двосторонніх відносин закладів освіти та окремих підприємств, їх об'єднань, асоціацій з метою набуття практичного досвіду фахівцями на підприємствах; розробка нових інноваційних розробок, що можуть впроваджуватись у навчальний процес (активне застосування дистанційного навчання, вебінарів, відеоконференцій тощо); підготовка практичних інновацій, що можуть бути впроваджені у виробничий процес окремих підприємств.

Література

1. Бондаренко В. Д. Єдність суспільства – запорука для формування державного суверенітету в Україні / В. Д. Бондаренко // Український вісник психоневрології [Текст]. — 2010. — Т. 18. — Вип. 2 (додаток). — С. 18, 19.
2. Барышев А. Ф. Маркетинг [Текст] : [учебник] / А. Ф. Барышев. — [3-е изд., стер.]. — М. : Академия, 2005. — 208 с.
3. Булатов А. С. Мировая экономика [Текст] / А. С. Булатов. — М. : Юристь, 2000. — 734 с.
4. Гапоненко А. Л. Рынки знаний и современные технологии обмена знаний [Электронный ресурс] / А. Л. Гапоненко. — Режим доступа : <http://www.mirbis.ru/data/File/rabo/Gaponenko.ppt>.
5. Жарінова А. Г. Економіка знань: зміст та роль інтелекту людини в її формуванні / А. Г. Жарінова // Проблеми підвищення ефективності інфраструктури [Текст] : [зб. наук. пр.]. — Вип. 28. — К. : НАУ, 2010. — 247 с.
6. Матвій М. Я. Взаємозв'язок ринку знань з ринком праці в Україні: маркетинговий аспект / М. Я. Матвій // Галицький економічний вісник [Текст]. — 2009. — № 2. — С. 73—79.
7. Телемтаев М. М. Целостный метод – теория и практика [Электронный ресурс] / М. М. Телемтаев. — Режим доступа : http://www.e-reading.org.ua/chapter.php/144771/34/Telemtaev_-_Celostnyii_metod_-_teoriya_i_praktika.html.
8. Гандзій Т. Я. Вихід на глобальні ринки знань за допомогою вербальних та невербальних комунікацій і геометричної точки [Електронний ресурс] / Т. Я. Гандзій. — Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchnu_ekon/2010_4_1/index.htm.
9. Глухов В. В. Экономика знаний [Текст] / Глухов В. В., Коробко С. Б., Маринина Т. В. — СПб. : Питер, 2003. — 528 с.
10. Згуровский М. З. Общество знаний и информации – тенденции, вызовы, перспективы / М. З. Згуровский // Зеркало недели [Текст]. — 2003. — № 19 (444).
11. Кондрашова-Діденко В. І. Ринок знання: сутність, структура, тенденції розвитку / В. І. Кондрашова-Діденко // Економіка [Текст]. — 2005. — № 75/76. — С. 11—15.
12. Наумова Е. А. Институциональный подход к управлению интеллектуальными ресурсами / Е. А. Наумова // Наукові праці Донецького національного технічного університету [Текст]. — Донецьк : ДонНТУ, 2006. — Вип. 103-3. — 268 с. — (Серія: Економічна).
13. Куценко В. І. Соціальна сфера: реальність і контури майбутнього (питання теорії і практики) [Текст] : монографія / за ред. д. е. н., проф., чл.-кор. НАН України Б. М. Данилишина; РВПС України НАН України. — Ніжин : ТОВ “Видавництво “аспект-Поліграф”, 2008. — 818 с.
14. Дані сайту Головного управління статистики управління у Львівській області [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://lv.ukrstat.gov.ua/>.
15. Там само.
16. Там само.
17. Програма економічних реформ на 2011 – 2014 рр. “Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава” [Електронний ресурс] : Указ Президента України № 187/2012 від 12.03.2012 р. [чинний]. — Режим доступу : http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf.

18. Про затвердження Стратегії розвитку Львівської області до 2015 р. [Електронний ресурс] : рішення сесії Львівської обласної ради № 193 від 13.03.2007 р. — Режим доступу : <http://www.oblrada.lviv.ua/programs.php>.

19. Про затвердження програми розвитку освіти Львівщини на 2013 – 2016 роки [Електронний ресурс] : рішення сесії Львівської обласної ради рішення обласної ради № 726 від 26.04.2013 р. — Режим доступу : http://www.oblrada.lviv.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=78&Itemid=48.

20. Там само.

21. Гнибіденко І. Ф. Ринок освітніх послуг і ринок праці: взаємодія і вплив на професійне навчання та профорієнтацію населення України / І. Ф. Гнибіденко // Актуальні проблеми професійної орієнтації та професійного навчання населення [Текст] : зб. наук. пр. III Всеукр. наук.-практ. конф. / [упоряд. : Міропольська М. А., Капченко Л. М., Алексєєва А. В. та ін.]. — К. : ІПК ДСЗУ, 2008. — 456 с.

22. Там само. — 456 с.

23. Там само. — 456 с.

24. Там само. — 456 с.

25. Матвіїв М. Я. Взаємозв'язок ринку знань з ринком праці в Україні... — С. 73—79.

26. Там само. — С. 73—79.

**V. Zahorskyi,
Z. Buryk**

STRATEGIC PRIORITIES OF PLANNING OF EDUCATION DEVELOPMENT AT THE REGION IN ACCORDANCE WITH LABOR MARKET

The problems and prospects of strategic planning of the development of education at the region are considered, peculiarities are shown and the dynamics of enhancing education in the region, as well as the effectiveness of the development of education and the compliance of our specialists to the needs of the labor market are analysed. Main strategic priorities of the functioning and development of education are presented.

Key words: strategic planning, education, labor market, education services, market, local budget.